

Pedagogisch beleidsplan

Peuteropvang De Vlindertuin
Lopes Diaslaan 87
1222 VC Hilversum

Onderdeel van de Titus Brandsmaschool
Versie 2023

Inhoud

1	Visie en Missie.....	4
1.1	Visie en missie.....	4
1.2	Missie en Visies van De Vlindertuin en direct betrokken organisaties	5
	De Visie van de Titus Brandsmaschool	5
	De visie van De Vlindertuin.....	5
	De gezamenlijke missie van de Titus Brandsmaschool en De Vlindertuin.....	6
1.3	Visie op VVE en de doelstelling van de peuteropvang	7
1.4	Visie op de ontwikkeling van kinderen.....	8
1.5	Visie op opvoeden en pedagogische uitgangspunten	9
2	Pedagogische basisdoelen	10
2.1	Basisdoel 1: Emotionele veiligheid.....	11
	Spelregels voor de peuteropvang.....	11
	In de groep zijn regels voor het goed functioneren van de groep, waarin ieder kind tot zijn recht komt.....	11
2.2	Basisdoel 2: Persoonlijke competenties.....	12
2.3	Basisdoel 3: Sociale competenties.....	13
2.4	Basisdoel 4: Normen en waarden.....	14
2.5	Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsstimulering.....	15
3	Locatie	15
3.1	De Titus Brandsmaschool.....	15
3.2	Het gebouw	15
3.3	De groepsruimte.....	16
3.4	De buitenruimte.....	16
3.5	Organisatie.....	17
	VVE Coaching	17
	Achterwacht regeling.....	18
3.6	Inschrijven, kennismaken en wennen	20
3.7	De groepen.....	21
3.8	Activiteiten.....	21
3.6	Contact met ouders	22
3.7	Dagindeling.....	23
3.8	Ruil en extra opvangdagen	23

Het pedagogisch beleid; pedagogische onderwerpen uitgelicht.....	24
4.1 Zindelijkheid.....	24
4.2 Voedingsbeleid.....	24
4.3 Spel en speelgoed.....	24
5 Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsproblemen.....	25
5.1 Individuele ontwikkeling van een kind.....	25
5.2 Signaleren van een ontwikkelingsachterstand.....	26
6 Samenwerking.....	26
6.1 Samenwerking met consultatiebureau en andere collega's van het CJG.....	26
7 Ouders.....	27
7.1 Nieuwsbrief.....	27
7.2 Oudercommissie.....	27
7.3 Klachten.....	27
8 Bijlagen.....	28
8.1 Uitwerking basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse Educatie.....	28
VVE 28	
Activiteiten en het werken met de methode Uk & Puk.....	28
Uk & Puk en ouders/ verzorgers.....	29
Individuele begeleiding.....	29
Kind volgsysteem en pedagogische observaties.....	29
Zorgen en ontwikkelingsproblemen bij het kind.....	30
Overdracht naar de basisschool.....	31
Zichtbaarheid VVE-aanbod.....	31
Taal-spraakontwikkeling.....	31
Rekenprikkel.....	32
Spelen, sociale ontwikkeling en spelbegeleiding.....	32
Motorische ontwikkeling.....	33
Zintuiglijke ontwikkeling.....	34
Creatieve vaardigheden.....	34
Cognitieve ontwikkeling.....	34
Ruimte en gebruik van de ruimte.....	35

1 Visie en Missie

1.1 Visie en missie

Voor u ligt het **Pedagogisch beleid** van peuteropvang **De Vlindertuin** van Alberdingk Thijm Kinderopvang.

'Hoe kijken we tegen kinderen aan?',

'Wat vinden we belangrijk voor

kinderen?', *'Wat hebben zij nodig?'*,

'Hoe doen wij dat?' en

'Waarom doen wij dat zo?'

Dit zijn een aantal vragen waar dit **Pedagogisch Beleid** een antwoord op wil geven. De antwoorden worden vaak globaal weergegeven.

Medewerkers moeten er **richting en inspiratie** voor hun pedagogisch handelen aan kunnen ontlenuen. Ouders moeten een duidelijk beeld krijgen van **waar De Vlindertuin voor staat**.

In het werkplan van de peuteropvang kunnen de ouders meer gedetailleerde antwoorden vinden.

Vanuit het Pedagogisch Beleid worden praktische richtlijnen ontwikkeld voor het handelen op de werkplek. Deze richtlijnen worden vastgelegd in protocollen en afspraken, die als bijlagen worden toegevoegd.

Naast dit beleid hanteren wij ook een **Pedagogisch werkplan**.

Deze is ontwikkeld door de leidinggevenden in samenwerking met de pedagogisch medewerkers en omvat o.a. de aspecten:

- Veiligheid
- Oudercommunicatie.
- Verzorging en hygiëne.
- Voeding.
- Activiteiten.
- VVE.

Dit Pedagogisch Beleid is een levend/dynamisch document, welke echter wel elk halfjaar getoetst en geëvalueerd wordt.

1.2 Missie en Visies van De Vlindertuin en direct betrokken organisaties

Alberdingk Thijm Scholen is een professionele organisatie welke onderwijs biedt in het po, vo en beroepsonderwijs. Stichting Alberdingk Thijm Kinderopvang sluit hier naadloos op aan: binnen de stichting Kinderopvang bieden wij op verschillende scholen peuteropvang en voor- en naschoolse opvang.

De Visie van de Titus Brandsmaschool

Op de Titus Brandsmaschool vergroten wij met de samenwerking met De Vlindertuin onze doelgroep van 4- jarigen tot 2- en 3-jarigen.

Wij zien het als onze missie om kinderen vanaf 2 jaar een veilige, doorlopende 'leerlijn' *(voor peuters uiteraard te lezen als uitdagende en passende activiteiten om een zeer solide opbouw voor de basisschoolperiode te bieden)*

te kunnen bieden in een taalrijke en kindvriendelijke omgeving. Juist door onze deuren te openen voor kinderen vanaf 2 jaar, zien wij kansen en mogelijkheden om de ontwikkeling van 2 tot 4-jarige kinderen te stimuleren en op een heel kindvriendelijke en natuurlijke wijze voort te laten vloeien richten primair onderwijs.

De visie van De Vlindertuin

Met een gevarieerd aanbod aan ontwikkelingsgerichte activiteiten - *in een rijke omgeving*- jonge kinderen begeleiden in het maatschappelijk functioneren met daarbinnen bijzondere aandacht voor de kwetsbare kinderen.

Het versterken van de eigen mogelijkheden van de peuters krijgt gestalte in het contact met de kinderen en tijdens activiteiten gericht op ontwikkelingsstimulering.

De Vlindertuin, onderdeel van Alberdingk Thijm Kinderopvang, is een **ontwikkelingsgerichte, preventieve basisvoorziening**.

Ontwikkelingsgericht

In de peuteropvang staat het bieden van optimale ontwikkelingskansen en het stimuleren van de brede ontwikkeling centraal. *Spelen is leren en ontwikkelen.*

Preventief

De peuteropvang levert een belangrijke bijdrage aan het voorkomen en tijdig signaleren van ontwikkelingsproblemen. Signalen worden tijdig met de ouders besproken.

Door samenwerking met het consultatiebureau en de basisschool draagt de peuteropvang zorg voor een doorgaande ontwikkelingslijn.

Wij hanteren ons protocol voor het tijdig signaleren en handelen in (vermoeden van) kindermishandeling.

Basisvoorziening

De peuteropvang is binnen de voorschriften van de Gemeente Hilversum toegankelijk voor elk kind.

De gezamenlijke missie van de Titus Brandsmaschool en De Vlindertuin

Ons aanbod (aansluitend op de breedste vormen van ontwikkeling), onze ervaren en vertrouwde collega's en onze stichting(en) geven ons een stevige en kwalitatief hoogstaande basis om de 2- tot 4-jarige kinderen in een setting waarbij Rust, Reinheid en Regelmaat van groot belang blijft, aan te bieden als doorlopende leerlijn voor 2 tot en met 12 -jarigen kinderen.

1.3 Visie op VVE en de doelstelling van de peuteropvang.

VVE is een afkorting van Voor en Vroegschoolse Educatie.

De voorschoolse educatie geeft de periode van de peuteropvang weer, de vroegschoolse educatie speelt zich af op de basisschool.

Op De Vlindertuin worden kinderen geplaatst met een VVE-indicatie.

VVE is een doorgaande lijn die de taal, sociale- en rekenontwikkeling stimuleert bij kinderen van 2 tot 7 jaar. De kinderen met een VVE-indicatie hebben (kans op) een taal- of een ontwikkelingsachterstand. Deze kinderen komen vier dagdelen per week naar de peuteropvang. Een dagdeel is 4 uur. Kinderen krijgen in totaal 16 uur VVE per week aangeboden. 40 weken per jaar, 640 uur in totaal.

Een indicatie voor VVE wordt afgegeven door het consultatiebureau.

Alle kinderen verdienen gelijke kansen in het onderwijs en hebben recht op een zo optimaal mogelijke start in het leven. De voor- en vroegschoolse educatie heeft als doel (eventuele) onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden. Peuters met een kans op een taal- of ontwikkelingsachterstand helpen wij graag op weg. Een ontwikkelingsachterstand kan op verschillende terreinen zijn; behalve op gebied van taal ook op de sociaal- emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, een achterstand in de cognitieve ontwikkeling, mogelijke achterstand door sociale problematiek of door de thuissituatie.

Veel zaken hebben hun weerslag op de ontwikkeling van een kind.

Een kind kan zich pas goed ontwikkelen, als het opgroeit in een stimulerende omgeving en in een veilige gezinssituatie.

Wij leggen continu verbindingen met andere organisaties en werken nauw samen met ouders, netwerkpartners en de gemeente.

We werken aan het welbevinden en de ontwikkeling van de peuters.

Spelenderwijs verkennen kinderen hun mogelijkheden en kunnen zij leren en zich ontplooiën, mede als basis voor het primair onderwijs.

In het VVE-programma ligt er een groot accent op de taalontwikkeling, maar bij alles worden ook de andere ontwikkelingsgebieden gestimuleerd en maken een onderdeel van het programma uit.

Dit doen wij met behulp van het programma Uk & Puk.

Wij bieden de peuters structuur, werken met herkenbare thema's, hebben de ruimte zodanig ingericht dat een kind in de verschillende hoeken kan spelen en zich hierdoor kan ontwikkelen.

Ook betrekken wij de ouders/verzorgers bij de ontwikkeling van de peuter. We belichten de rol van de ouder(s) in dit geheel en laten zien wat de ouders thuis kunnen doen om achterstanden te voorkomen.

Belangrijke onderdelen van onze werkzaamheden zijn:

Ons streven is het voorkomen van een achterstand of het zonder een achterstand naar de basisschool gaan.

Indien nodig leggen wij verbindingen met andere organisaties die de ouders kunnen bijstaan, of mee kunnen kijken bij de ontwikkeling van de peuter als dit nodig is.

Binnen de thema's verdient de taalontwikkeling extra aandacht.

Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind.

Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Met behulp van het programma zorgen wij dat de taal in al haar aspecten aan de orde komt. En stimuleren wij niet alleen de taalontwikkeling van het kind, maar ook de sociaal communicatieve vaardigheden, waardoor het kind de overgang naar de basisschool gemakkelijker zal kunnen maken.

Naast het programma maken we ook gebruik van een kind volgsysteem 'Zo doe ik', 'Zo beweeg ik', 'Zo praat ik' en "Zo reken ik". (In bijlage 1 leest u de Uitwerking basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse Educatie.)

1.4 Visie op de ontwikkeling van kinderen

Onze visie op de ontwikkeling van kinderen:

- kinderen zijn competent, een kind heeft veel mogelijkheden in zich
- elk kind heeft een eigen aard, een eigen karakter en wordt verder ontwikkeld en gevormd de ervaringen die het opdoet
- een kind mag zijn wie hij/zij is: het feit dat mensen verschillen beschouwen wij als een basisgegeven en een kracht. We waarderen de verschillen tussen kinderen
- kinderen mogen spelenderwijs nog veel ontdekken en meemaken voor ze 'zelfstandig' in de maatschappij kunnen functioneren

Een kind moet zich geborgen voelen in de peuteropvang. Als het kind zich op z'n gemak voelt, kan het zich hechten aan de pedagogisch medewerkers, aan eventuele andere aanwezige volwassenen en aan de kinderen. Een gevoel van veiligheid en vertrouwen in de peuteropvang is de basis voor verdere ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers zullen een kind stimuleren in het ontstaan van zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld bij het kind.

Het kind wordt geplaatst in een groep 2-4-jarige kinderen op de peuteropvang. Het is belangrijk dat het kind initiatief durft (lees: leert) te nemen, keuzes kan maken, de hulp van anderen durft te vragen, andere kinderen durft te helpen en een goed beeld krijgt van eigen kennis en vaardigheden. Het is fijn als het kind zich in toenemende mate zelf kan redden in de groep en zelfstandig allerlei taken kan uitvoeren. De pedagogisch medewerkers begeleiden het kind tijdens dit proces.

Ieder kind heeft een eigen karakter en temperament. Ieder kind heeft ook een innerlijke drang om te groeien en zich te ontwikkelen. In contact met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers, en door middel van de thema-activiteiten en het aangeboden spel materiaal zal het kind zich al spelend verder ontwikkelen. Deze ontwikkeling voltrekt zich niet via een standaardprocedure. Elk kind heeft immers eigen behoeftes en eigen mogelijkheden, die het verloop van zijn ontwikkeling bepalen. De pedagogisch medewerkers volgen het verloop van de ontwikkeling van kinderen en signaleren of er sprake is van vooruitgang.

1.5 Visie op opvoeden en pedagogische uitgangspunten

Onze visie op opvoeden:

Aan opvoeding zijn twee kanten te onderscheiden

- een kind begeleiden en stimuleren zich te ontwikkelen met wat het in zich heeft
- een kind leren zijn weg te vinden in de wereld om hem heen.

Wederzijdse beïnvloeding speelt een rol binnen de opvoedingsrelatie.

Het kind en de pedagogisch medewerker beïnvloeden elkaar door de manier waarop ze met elkaar communiceren en hoe ze met elkaar omgaan. Ook de bredere omgeving rond een kind (ouders, gezin, familie, buurt) heeft invloed op de ontwikkeling en vormt het kind. Dat zie je terug in gedrag. Het is in het belang van de ontwikkeling van het kind dat ouders en peuteropvang hun aanpak zoveel als mogelijk in de opvoeding op elkaar afstemmen en tezamen de opvoedingsverantwoordelijkheid dragen.

Pedagogische uitgangspunten die aansluiten bij onze visie op opvoeden:

- een kind moet zich op zijn gemak voelen op de peuteropvang
- wij gaan uit van een positieve benadering van kinderen
- we vinden het belangrijk om in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen
- we geven kinderen de ruimte, maar we stellen ook grenzen
- kinderen krijgen veel verschillende ervaringen aangeboden, zodat zij zich breed kunnen ontwikkelen en ontplooien
- elk kind wordt uitgedaagd om dingen te ontdekken en zichzelf te ontwikkelen
- goed luisteren en kijken naar kinderen is essentieel om de kinderen goed te begeleiden

2 Pedagogische basisdoelen

Wij beschrijven de vier centrale pedagogische doelstellingen, welke de Wet- en Regelgeving Kinderopvang benoemt, namelijk:

- Het bieden van emotionele veiligheid;
- Het bevorderen van de persoonlijke competentie;
- Het bevorderen van de sociale competentie;
- Het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden.

Wij besteden ook aandacht aan een 5^e doel, welke specifiek aansluit bij de wijk en populatie:

- Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsstimulering

De vier pedagogische basisdoelen zijn nader uitgelegd en vastgesteld in de Wet IKK. De uitwerking verduidelijkt de betekenis van verantwoorde kinderopvang en biedt een kader bij het pedagogisch beleid en de praktijk.

Het besluit kwaliteit kinderopvang, artikel 2 en artikel 11, beschrijft dit als volgt:

“De kinderopvangondernemer biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan: het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competenties van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaardbare waarden en normen. De nadere uitwerking is: In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt de kinderopvangondernemer er in ieder geval zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden: op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen; kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische-, cognitieve-, taal- en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving (dit item staat concreet genoeg in het beleid); kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden; kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.”

Voor de concretisering van pedagogische doelen, geven wij hieronder een uitgebreide beschrijving wat onze werkwijze is, dat zorgt voor verantwoorde kinderopvang, beschreven per pedagogisch basisdoel.

2.1 Basisdoel 1: Emotionele veiligheid

In het kader van verantwoorde kinderopvang, draagt de peuteropvang van de Titus Brandsmaschool er aan bij dat er op een **sensitieve en responsieve** manier met kinderen wordt omgegaan, **respect voor de autonomie van kinderen** wordt getoond en **grenzen** worden gesteld aan en **structuur** wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

2.1.1 Emotionele ontwikkeling

Een peuter reageert vaak direct en impulsief en kan heftige emotie(s) laten zien. Door enerzijds **positief** en anderzijds **begrenzend** in te gaan op de verschillende emoties wordt het **herkennen** en **adequaat uiten van eigen gevoelens gestimuleerd**. Ook het creatieve spel (met bijvoorbeeld water, zand, klei en verf) helpt de peuter om uiting te geven aan zijn emoties. Tevens leert de peuter tijdens het begeleide spel om emoties van andere kinderen te **herkennen** en om daar **goed mee om te gaan**.

2.1.2 De ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen

Op elk ontwikkelingsgebied zie je rond de peuterleeftijd grote sprongen. In zijn totaliteit groeit de peuter enorm en de innerlijke ontwikkeling groeit mee; het **ik-besef** wordt duidelijker. De peuter ontdekt dat hij een op zichzelf staande persoonlijkheid is met een **eigen wil**: "Ikke doe dat niet", "ikke wil ook mee". Voor de volwassenen om de peuter heen kan dat een lastige fase zijn. Duidelijkheid en geduld zijn erg belangrijk in deze fase. De pedagogisch medewerkers gaan hier creatief mee om, soms door het vinden van een gulden middenweg.

2.1.3 De pedagogisch medewerker-kind interactie

De band tussen pedagogisch medewerkers en het kind bepaalt mede of het kind zich op de peuteropvang **veilig** voelt. Een goede **lichaams- en luisterhouding** van pedagogisch medewerkers is van groot belang, zoals het bukken of hurken en het maken van oogcontact met het kind als zij iets te bespreken hebben. Een actieve luisterhouding zorgt er ook voor dat een kind zich gehoord voelt.

Ook speelt de pedagogisch medewerker in op de behoefte aan lichamelijke contact van de peuters door hen een aai over de bol geven of een kind op de schoot te nemen als het kind dat prettig vindt. Ook wordt hen geleerd **grenzen aan te geven** en te **herkennen** bij anderen.

2.1.4 Regels en afspraken

Regels en afspraken geven kinderen **duidelijkheid** en bieden ze hiermee een gevoel van **emotionele veiligheid**.

Spelregels voor de peuteropvang

In de groep zijn regels voor het goed functioneren van de groep, waarin ieder kind tot zijn recht komt. Peuters leren de regels spelenderwijs door het omgaan met andere kinderen en pedagogisch medewerkers.

Regels zijn te verdelen in:

1. Regels ten behoeve van de veiligheid, zoals:

- niet op de glijbaan lopen,
- niet met een stuk speelgoed klimmen of glijden,
- kinderen niet omver rijden met een step/fiets,
- hek en deur moeten gesloten blijven (ouders!).

2. Regels ten behoeve van de sociale omgang met elkaar, zoals:

- andere kinderen geen pijn doen,
- andere kinderen niet belemmeren in hun spel (geen speelgoed afpakken, geen zand gooien, niet duwen).
- zoveel als mogelijk/haalbaar/gewenst met elkaar communiceren (lees: praten)

3. Regels betreffende het omgaan met het materiaal, zoals:

- puzzels en spelletjes aan tafel,
- geen materiaal vernielen.

We zijn ons ervan bewust niet voortdurend te benoemen wat niet mag, echter juist benoemen wat wel mag / mogelijk is.

2.2 Basisdoel 2: Persoonlijke competenties

In het kader van verantwoorde kinderopvang, draagt de peuteropvang De Vlindertuin eraan bij dat de kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

2.2.1 De motorische ontwikkeling

Bij de motorische ontwikkeling wordt de **grove en fijne motoriek** onderscheiden.

Wij bevorderen de ontwikkeling van grove motoriek door het kind aan het klimmen en klauteren te zetten of het stapelen van grote blokken.

De fijne motoriek wordt ontwikkeld door het kind bijvoorbeeld te laten tekenen en kleine puzzels te laten maken.

De uitwerking van een activiteit wordt bepaald door het ontwikkelingsniveau van het kind.

2.2.2 De sensomotorische ontwikkeling

Door het spelen met een bal (vangen/gooien en zien) of het fietsen (trappen en evenwicht houden) wordt de ontwikkeling op dit gebied bevorderd. Ook door het spelen met zand of water ontwikkelen kinderen hun **sensomotorische eigenschappen**.

2.2.3 De cognitieve ontwikkeling

Met cognitieve ontwikkeling wordt het ontwikkelen van het **denkvermogen** bedoeld. Door herhaling onthouden kinderen sneller. Bijvoorbeeld met het herhalen van liedjes zingen en uitvoeren van rituelen. Het memoriseren van getallen en namen helpt ook. Wij bieden een breed aanbod aan activiteiten die de ontwikkeling van het denkvermogen bevorderen, zoals tekenen, plakken, bouwen, puzzelen, etc. Wij blijven kinderen uitdagen door steeds moeilijkere spelletjes aan te bieden. Kinderen van 3 jaar en ouder krijgen een werkboekje waarin uitdagende opdrachten staan. Denk hierbij aan tellen, schrijven, lijnen tekenen, etc.

2.2.4 De taalontwikkeling

In de peuterleeftijd is de **taalontwikkeling** belangrijk. Het vertellen van verhaaltjes, voorlezen en liedjes zingen, gebruiken wij om deze ontwikkeling te stimuleren. Het kind zelf een eigen verhaal in de kring laten vertellen is ook belangrijk. Er wordt met veel aandacht naar het kind geluisterd.

2.2.5 De creatieve ontwikkeling

Het is belangrijk dat een kind volop ruimte krijgt om te spelen, te kunnen zijn wie hij is. De **expressieve activiteiten** die door de leidsters geboden worden (knutselen, zang, muziek, beweging) geven een kind die ruimte. Tevens wordt de creatieve ontwikkeling gestimuleerd doordat de peuters vrij kunnen kiezen uit het aanbod van materialen op de groep.

2.3 Basisdoel 3: Sociale competenties

In het kader van verantwoorde kinderopvang, draagt de peuteropvang De Vlindertuin eraan bij dat de kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

Sociale competenties stimuleren wij op onze peuteropvang door het stimuleren van de sociale ontwikkeling. Op de peutergroep krijgen de kinderen oog voor elkaar en leren rekening te houden met elkaar. Ze leren binnen een veilige omgeving hun eigen **grenzen te ontwikkelen, plezier te ervaren** aan het samen ondernemen van dingen en een **vertrouwde plaats** in de groep te vinden. Op de peutergroep wordt de peuter **geaccepteerd** zoals hij is, maar daarnaast wordt ook **geleerd zich aan regels te houden**. Regels met betrekking tot het samen spelen en het omgaan met het spelmateriaal.

Spelenderwijs worden **sociale kennis en vaardigheden** bijgebracht door de pedagogisch medewerkers. Bijvoorbeeld het op je beurt wachten en het naar elkaar behoren te luisteren.

2.3.1 *Interacties begeleiden*

Onze pedagogisch medewerkers bevorderen **positieve interacties** tussen kinderen. Dit doen ze door mogelijkheden te creëren waarbinnen kinderen dingen samendoen en er interactie tussen de kinderen ontstaat. De pedagogisch medewerkers merken het op wanneer kinderen leuk met elkaar omgaan en belonen deze positieve interacties. Bovendien zijn de pedagogisch medewerkers zich bewust van hun voorbeeldrol en leven het op een positieve manier omgaan met elkaar voor.

2.3.2 *Ruimte voor vriendschappen*

Onze pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen om **relaties met elkaar aan te gaan**, deze in stand te houden en vriendschappen te sluiten door kinderen bewust in een bepaalde samenstelling een activiteit te laten doen. En door te kijken welke kinderen leuk met elkaar omgaan en deze kinderen de ruimte te bieden om elkaar op te zoeken en bijvoorbeeld naast elkaar aan tafel te gaan zitten.

2.3.3 *Het individuele kind en de groep*

De kinderen moeten **leren vertrouwen op de structuur en de veiligheid** die de peuteropvang biedt. Evenals het omgaan met een groep leeftijdsgenootjes. De regels en de structuur van de groep zullen vanaf het begin duidelijk moeten zijn voor het kind. De pedagogisch medewerkers zullen bewuste keuzes maken in het waarborgen van **individuele- en groepsbelangen**.

2.4 **Basisdoel 4: Normen en waarden**

In het kader van verantwoorde kinderopvang, draagt de peuteropvang De Vlindertuin eraan bij dat de kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Het overbrengen van **waarden en normen** is een belangrijk aspect van opvoeden. De waarden- en normenoverdracht stimuleren wij bij de peuteropvang van De Vlindertuin door ons bewust te zijn van onze **voorbeeldrol**. Voor de overdracht van normen en waarden is het belangrijk dat volwassenen een goed voorbeeld zijn. Daarom komen wij bijvoorbeeld altijd met respect voor elkaar tot heldere en duidelijke **afspraken**. Wij leren onze peuters de beperkingen te accepteren zonder dat zij hun vrijheid door de regels kwijtraken.

2.4.1 *Normen en waarden van de Peuteropvang*

In onderstaande huisregels zijn de belangrijkste waarden en normen binnen de peutergroep samengevat:

- We houden rekening met elkaar: elkaar niet fysiek of met woorden pijn doen;
- We respecteren het gezag van de leidster en houden ons aan de afspraken;

- Respect voor jezelf: er zijn afspraken voor veilig spelen, je mag jezelf zijn, je mag je eigen grenzen aangeven;
- We gaan voorzichtig en verantwoord om met het materiaal;
- We spreken elkaar aan op storend gedrag: er wordt niet zomaar iets van een ander afgepakt, we schreeuwen niet, we blijven zitten bij een gezamenlijke activiteit;
- Samenwerken is belangrijk: we ruimen samen op, we spelen en delen samen.

2.4.2 *Corrigeren en belonen*

Normen zijn concrete richtlijnen voor het handelen; ze regelen het dagelijkse **sociale verkeer**. Het zijn algemeen **aanvaarde gedragsregels**. Door complimenteren en corrigeren leren kinderen wat sociaal gewenst gedrag is. Bij het corrigeren van een kind is het belangrijk **kort en duidelijk** te zijn: een kind mag niet slaan omdat het pijn doet. De toon en het volume waarop iets gezegd wordt, is van belang en wordt aangepast aan de situatie.

Wij gaan er vanuit dat **positieve aandacht** het uitgangspunt is voor de ontwikkeling van elk kind. Bijvoorbeeld door het geven van complimentjes ontwikkelen de peuters een goed zelfbeeld en worden gemotiveerd sneller te leren.

2.5 Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsstimulering

Elk kind **verwondert** zich over de wereld om hem heen. Het **ontdekt, leert** en **ontwikkelt** zich als het de ruimte krijgt om zelf dingen uit te proberen en te **ervaren**. We willen het kind daarom een omgeving, spelmogelijkheden en activiteiten bieden, die uitnodigen en uitdagen tot verwondering en ontdekken.

Kinderen zijn van nature **nieuwsgierig** en **leergierig**. De pedagogisch medewerkers koppelen het activiteitenaanbod aan de belevingswereld van het kind. Ze sluiten aan bij de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind. Daarnaast worden de kinderen geprikkeld om samen te spelen en nieuwe vaardigheden te leren.

3 Locatie

3.1 De Titus Brandsmaschool

Onze peuteropvang is een onderdeel van de Titus Brandsmaschool, een basisschool die gevestigd is aan de Lopes Diaslaan 87 in Hilversum.

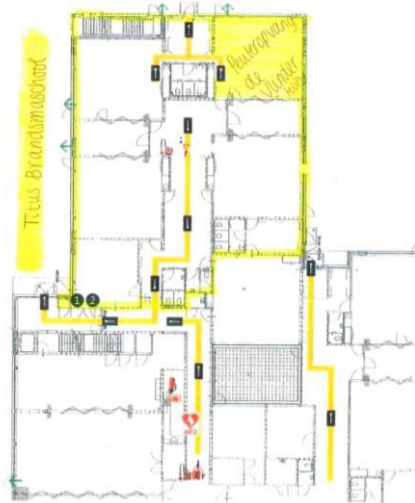

3.2 Het gebouw

De Titus Brandsmaschool is gevestigd in een vrij nieuw schoolgebouw (2010).

De basisschool en peuteropvang maken gezamenlijk gebruik van dit gebouw, tezamen met de Lelyschool en de Petrus Dathenuschool. De scholen hebben een gezamenlijke gym- en

toneel/handvaardigheidsruimte. Verder hebben wij eigen pleinen en eigen opgangen. De Titus Brandsmaschool heeft een eigen speelzaal, bestemd voor onze eigen peuters en kleuters.

3.3 De groepsruimte

De kinderen van de peuteropvang maken gebruik van één klaslokaal. Dit lokaal is zowel toegankelijk vanaf de kleuteringang als via de gang. De speelzaal deelt de toiletgroep met de naastgelegen kleutergroep.

In het schoolgebouw is ook een speelzaal aanwezig, welke de peutergroep mag gebruiken.

3.4 De buitenruimte

Er is direct naast het gebouw een grote omheinde buitenruimte beschikbaar voor de kinderen van school, ingericht met diverse speelvoorzieningen.

Kinderen van de peuteropvang maken gebruik van een eigen speelterrein, dat ruim 100 m² groot is. Deze ruimte beschikt over speeltoestellen die geschikt is voor peuters, waaronder een klimhuisje, zandbak en speelkeuken. In de schuur bevinden zich fietsjes voor op het plein, maar ook ballen, scheppen en ander speelgoed voor het spelen in de zandbak.

3.5 Organisatie

3.5.1 *Medewerkers Titus Brandsmaschool*

Op de Titus Brandsmaschool zijn twee teams van medewerkers werkzaam: een schoolteam en een peuter opvangteam (verder benoemd het team van pedagogisch medewerkers). Het team van pedagogisch medewerkers bestaat uit 3 vaste medewerkers en een vaste invalkracht, allemaal opgeleid volgens de wettelijke eisen.

De peuteropvang heeft een vestigingsmanager peuteropvang en is het aanspreekpunt voor de ouders. Het aanspreekpunt voor de toezichthouders is de manager kinderopvang die, evenals de pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach, op stichtingsniveau te werk gaan. Alle betrokkenen zijn in bezit van een geldige VOG en zijn in het Personenregister voor kinderopvang geregistreerd.

Wij bevorderen de kennis van ons pedagogisch team door nascholing, gezamenlijke studiedagen met school en netwerkbijeenkomsten. Er vindt regelmatig werkoverleg, persoonlijke gesprekken en coaching plaats van ons hele team van pedagogisch medewerkers.

3.5.2 *Eigen mentor*

Elk kind op de peuteropvang krijgt een eigen mentor. De mentor volgt het welbevinden, de betrokkenheid en de persoonlijke ontwikkeling van het kind en is tevens het (in principe) eerste aanspreekpunt voor ouders.

Verder is zij verantwoordelijk voor de observaties van het kind waarvan de resultaten worden vastgelegd in de volgmethode van "Zo beweeg ik, Zo doe ik, Zo praat en Zo reken ik". De mentor signaleert (potentiële) ontwikkelingsproblemen waarvoor vroegtijdig en adequaat passende (extra) ondersteuning geboden kan worden, binnen of buiten de organisatie.

3.5.3 *Ondersteuning beroepskrachten*

3.5.3.1 *Pedagogisch beleidsmedewerker en gespecialiseerd VVE coach*

Wij hebben een pedagogisch beleidsmedewerker en gespecialiseerd VVE coach aangesteld. Deze medewerker zorgt voor:

Pedagogisch beleid

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid is breder dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk.

Daarnaast heeft de pedagogisch beleidsmedewerker een taak bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

VVE Coaching

Naast het ontwikkelen van het pedagogisch beleid, zorgt de pedagogisch beleidsmedewerker als VVE-coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Een gespecialiseerd VVE-coach begeleidt en traint de medewerker(s) bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt

jaarlijks coaching

(ook eventuele pedagogisch medewerkers met flexibele inzet).

Vanaf januari 2022 zijn alle kindercentra die voorschoolse educatie aanbieden verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker voorschoolse educatie in te zetten op hbo-niveau (VVE-coach). Het doel is de kwaliteit van de voorschoolse educatie op locatie te verhogen door de uitvoering van kwaliteit verhogende beleidsmaatregelen en/of het coachen van pedagogisch medewerkers.

De gespecialiseerd VVE-coach zorgt voor een versterking van ouderbetrokkenheid, verbetering educatief-pedagogisch handelen en dragen in grote mate bij aan de kwaliteitsontwikkeling van voorschoolse educatie op de werkvloer. Daarnaast vormen zij een schakel tussen het gemeentelijk beleid, het beleid van de kinderopvangorganisatie en de uitvoering op de werkvloer.

Achterwacht regeling

Tijdens openingsuren is het gehele schoolteam in het schoolgebouw aanwezig.

In geval van nood kunnen pedagogisch medewerkers te allen tijde een beroep doen op aanwezige collega's. Bij calamiteiten draagt de directeur zorg voor de ondersteuning.

Anoek van Hofwegen, directeur van school: 035-6858896. Tweede contactpersoon vanuit de school is Martha van Kerkwijk. Beiden zijn mobiel bereikbaar.

Nummers zijn bij de pedagogisch medewerkers bekend en zijn tevens terug te vinden op de aangegeven plek in het lokaal.

3.5.4 Stagiaires

De Titus Brandsmaschool is leerbedrijf voor o.a. PABO-studenten en onderwijsassistenten in opleiding. Op de peuteropvang bieden wij stageplekken aan studenten/leerlingen van de regionale opleidingscentra voor BOL en BBL-opleidingen in de richting van pedagogisch medewerker niveau 3 en gespecialiseerde pedagogisch medewerker niveau 4. Deze stagiaires worden intensief begeleid, door een vast team van medewerkers, in het voorbereiden en uitvoeren van hun praktijkopdrachten. De BBL studenten hebben een status van medewerker in de opleiding en worden grotendeels in de praktijk opgeleid tot pedagogisch medewerker. Deze status maakt het mogelijk dat deze medewerkers meer zelfstandig werken dan andere stagiaires. Dat gebeurt altijd volgens het eigen ontwikkelingsplan onder toezicht van een gekwalificeerde collega/begeleider. Deze medewerkers worden volgens dit plan formatief ingezet op de groep. Op de Vlindertuin worden de medewerkers in opleiding altijd boventallig ingezet.

Verder bieden wij stageplekken aan leerlingen van de opleiding Helpende in zorg, niveaus: entree, 1 en 2. Deze stagiaires worden ingezet als hulp op de groep en zijn de basisvaardigheden op het gebied van verzorging van kinderen aan het leren onder de begeleiding van een vaste medewerker. Deze stagiaires worden altijd boventallig ingezet op de groep.

Voor meer informatie over ons stagebeleid verwijzen wij u naar onze website: www.atkinderopvang.nl/stage.

3.5.5 Vrijwilligers

De Vlindertuin maakt gebruik van vrijwilligers.

Inzet van vrijwilligers heeft geen invloed op de inzet van vast personeel.

- Geregistreerd zijn bij Personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan de organisatie.
- Vrijwilligers kunnen worden ingezet als voorleesvrijwilliger. Dit is een aanbod van uit de Bibliotheek. Deze vrijwilligers worden niet ingezet voor de verzorging en het verschonen van de kinderen. Zij komen uitsluitend om voor te lezen.
- Er kunnen ook vrijwilligers aanwezig zijn om de pedagogisch medewerksters te ondersteunen bij spelactiviteiten met de kinderen en bij schoonmaakactiviteiten, Deze vrijwilligers kunnen onder toezicht en begeleiding van de pedagogisch medewerkers worden ingezet voor de verzorging van de kinderen (echter niet voor het verschonen van luiers van kinderen)

Alle vrijwilligers moeten aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Dit Pedagogisch beleidsplan kennen en hiernaar kunnen handelen.
- Goede communicatieve vaardigheden hebben.
- Zich aan de schriftelijk vastgestelde werkafspraken houden.

Voor alle medewerkers, ook de vrijwilligers, is door de werkgever, een collectieve ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

3.6 Inschrijven, kennismaken en wennen

Kinderen kunnen vanaf hun geboorte ingeschreven worden voor de peuteropvang en komen vervolgens op de (wacht) lijst te staan. Het inschrijfformulier is beschikbaar op onze website <https://kinderopvang.atscholen.nl/inschrijven/> of bij ons op de peuteropvang. Alleen volledig ingevulde formulieren nemen wij in behandeling.

3.6.1 Plaatsingsbeleid

Kinderen zijn vanaf twee jaar welkom om te komen spelen op de peuteropvang. De plaatsing van kinderen gebeurt in volgorde van de (wacht)lijst.

De opvang staat open voor alle kinderen uit Hilversum Noord en omgeving, ook met een handicap of achterstand. Een kind met een beperking kunnen wij plaatsen als blijkt dat het kind zelf evenals de andere kinderen in de groep veilig samen kunnen spelen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere peuteropvang en VVE-opvang. Per groep kunnen maximaal 12 peuters (75%) over een VVE-beschikking beschikken. Hierdoor hanteren wij 2 (wacht)lijsten.

3.6.2 Kennismaken en wennen

Na ontvangst van het ingevulde inschrijfformulier sturen wij u daar direct een bevestiging van en een informatiebrief waarin de praktische zaken rondom alle gewoonten en gebruiken van de peuteropvang omschreven zijn. Vervolgens maken wij een afspraak voor een kennismakingsgesprek en rondleiding op onze locatie. Wij streven ernaar om het kennismakingsgesprek in te plannen met de mentor van het kind. Bij het kennismakingsgesprek wordt de mentor van het kind aan de ouders en kind kenbaar gemaakt. Tijdens dit gesprek bespreken ook wij het dagritme en onze werkwijze. Van de ouders horen wij graag over hun kind en bespreken wij de bijzonderheden rondom de ontwikkeling van het kind.

Het wennen vindt plaats in de eerste opvangweek. De eerste ochtend komt de peuter iets later binnen zodat hij/zij bij het binnenkomen meer aandacht van de pedagogische medewerker krijgt. De ouder laat het kind achter op het moment dat het kind goed contact met de pedagogisch medewerker heeft of gaat spelen met andere kinderen of alleen. Als het kind huilt en niet alleen wil blijven, dan bouwen wij het vertrouwen langzaam op en laten het kind langer wennen. De pedagogisch medewerker kan de ouder adviseren iets langer aanwezig te blijven met het kind en/of het kind mee naar huis te nemen. Het verloop van de wennperiode stemmen wij altijd met ouders af.

3.6.3 Breng- en haalcontacten

Bij het halen van de kinderen geven de pedagogisch medewerkers een korte overdracht aan de ouders over de afgelopen ochtend/middag. Als ouders of pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan een uitgebreider gesprek over het kind, dan maken wij een aparte afspraak buiten openingsuren.

3.7 De groepen

Op de peuteropvang spelen de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Wij hebben twee stamgroepen (groep Blauw en groep Geel), beide met maximaal 16 kinderen.

Per acht kinderen is er altijd één bevoegde beroepskracht aanwezig, echter werken wij in principe altijd met 2 medewerkers.

3.7.1 *Verlaten van de peuterzaal*

De kinderen verlaten het lokaal om buiten te spelen of naar de speelzaal toe te gaan.

Voor het naar buiten gaan, kleden kinderen zich aan en vormen een rij langs het blauwe touw (evacuatiekoord) om samen met minimaal één begeleider de ruimte verlaten. Op weg naar de speelplaats blijven kinderen in dezelfde formatie en lopen langzaam met hun begeleiders. Naar het speellokaal (in pandig), lopen we ook in een rij, echter zonder het blauwe touw.

3.8 Activiteiten

Visie op feest

Onze feesten zijn kindgericht zodat iedere peuter er plezier aan beleeft. Sfeer en ongedwongenheid staan voorop, het normale dagritme wordt zoveel mogelijk aangehouden.

Verjaardagen

Op de dag dat de verjaardag van een peuter gevierd wordt, wordt de peuter extra in het zonnetje gezet. Met een verjaardagmuts, liedjes en een traktatie is het een echt feest.

Traktaties

Voor ieder kind is het in ieder geval 1 keer per jaar feest: op hun eigen verjaardag (zie ook: Verjaardagen). Bij dit feest hoort ook een traktatie. Het is prettig als de traktatie wordt aangepast aan de grootte van de maagjes van de peuters. Wij staan voor gezond trakteren.

Themadagen

Dagen waarop de mogelijkheid bestaat iets extra's te doen (buiten het jaarprogramma): afscheid van een kleuter/peuter, geboorte van broertjes of zusjes,ierendag en dergelijke.

Moeder- en Vaderdag

De kinderen maken zoveel mogelijk zelf een verrassing voor moeder of vader.

Sinterklaas

Sinterklaas moet een kinderfeest zijn. Daarom is ervoor gekozen het rustig te houden. Kinderen vinden het een leuk feest, maar het brengt vaak net te veel spanning met zich mee.

D.m.v. knutselwerk, liedjes en schminken wordt een 5 december feest gecreëerd waar iedere peuter plezier aan kan beleven.

Kerst

Ook het kerstfeest wordt gevierd. We maken een knutsel en de ruimte wordt versierd en er komt een kerstboompje. Wij streven naar een kerstlunch, waarbij iedere peuter iets mee mag nemen van huis.

Pasen

Het begin van de lente en Pasen wordt gecombineerd tot één feest. Er worden eieren geveerd en er wordt gezongen over Pasen en de lente. Op Witte Donderdag bieden wij de groepen een paasontbijt of -lunch.

3.6 Contact met ouders

Ouders worden via ouderapp van Bitcare tijdig over alle activiteiten geïnformeerd en de informatie hangt ook op het informatiebord in de groepsruimte. Ook worden ouder(s)/verzorger(s) per project middels een nieuwsbrief op de hoogte gehouden en betrokken bij het thema. Bijvoorbeeld oefenen met de woordkaarten van het thema.

3.7 Dagindeling

De peuteropvang werkt met 2 groepen (Geel en Blauw).

Wij bieden op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag peuteropvang aan. Op deze dagen hebben wij een ochtend- en een middaggroep.

De ochtendgroep duurt van 8:00 tot 12:00 uur, de middaggroep start om 12.30 tot 16.30 uur. De opvang verloopt op een vaste manier en in het hieronder aangegeven ritme.

Inloop vanaf: ochtend 08:00 uur middag 12:30 uur	De kinderen worden door hun ouders naar de peuteropvang gebracht. Direct na binnenkomst mogen kinderen gaan spelen en een kwartier met de ouder op de groep samenblijven (spelinloop met ouders). Daarna volgt het afscheid.
08:30 uur 13:00 uur	We ruimen het lokaal met elkaar op. De kinderen gaan in de kring zitten en er wordt uitleg gegeven over het verloop van de dag. De kinderen mogen zelf vragen stellen of een verhaaltje vertellen over iets bijzonders dat zij meegemaakt hebben. De foto van de kinderen worden door de kinderen zelf in de boom gehangen. Er worden in de kring ook liedjes gezongen, geteld en de dagen van de week geoefend. Het vriendje van Puk wordt aangewezen en soms wordt er een kleine korte (thema) activiteit in de kring gedaan.
08:45 uur 13:15 uur	De kinderen gaan een activiteit doen of mogen (vrij of gericht) spelen
10:15 uur 14:45 uur	Eten en drinken. Tijdens het eten worden verhaaltjes aan de kinderen voorgelezen.
10:30 uur 15:00 uur	De kinderen gaan buiten spelen.
11:30 – 12.00 uur 16:00 – 16.30 uur	De kinderen gaan weer naar binnen. Ze gaan in de kring op een stoel bij de boom zitten en de pm-ers halen een voor een de foto's weer uit de boom. We nemen door wat we deze dag gedaan hebben. Zo wordt symbolisch het dagdeel afgesloten. Er wordt een afscheidsliedje gezongen. Zodra de ouder van het kind er is mag deze zijn stoel opruimen en naar de deur gaan waar de andere pm de overdracht doet.
12.00 uur 16:30 uur	De kinderen worden opgehaald door hun ouder(s)/verzorger(s).

Gedurende het programma worden er individueel, in groepjes of groepsgewijs activiteiten aangeboden, welke behoren bij het VVE-aanbod.

Naast dit programma zal ook met regelmaat gebruik gemaakt worden van het speellokaal.

3.8 Ruil en extra opvangdagen

Op onze reguliere peuteropvang kunt u dagen ruilen en extra opvangdagen aanvragen.

Extra opvangdagen dienen twee weken van tevoren aangevraagd te worden via de ouderapp van Bitcare en worden door het pedagogisch team beoordeeld en afhankelijk van de vrije plaatsen in de groep op de aangevraagde dag toegekend.

Het ruilen van dagen is maximaal 3 keer in het kalenderjaar mogelijk, op de dagen dat het ten opzichte van leidster/kind ratio mogelijk is. Dit geldt niet voor peuters met een VVE-beschikking.

Het pedagogisch beleid; pedagogische onderwerpen uitgelicht

4.1 Zindelijkheid

Wanneer het kind op de peuteropvang komt is het meestal nog niet zindelijk. Pas wanneer ouders en kind aangeven met training bezig te zijn, speelt de pedagogisch medewerker daarop in. Op de peuteropvang wordt er naast de nodige wc- en verschoonbezoekjes ook op een vast tijdstip een wc-ronde gehouden. Indien het kind nog niet zindelijk is, dienen ouders een schone luier en verschoningsdoekjes mee te geven.

4.2 Voedingsbeleid

In ons voedingsbeleid staat gezonde voeding centraal. Wij eten op een vast moment fruit (dit geldt voor zowel de ochtend- als de middaggroep). Dan bieden wij de kinderen een beker water aan. Wanneer er die dag getrakteerd wordt dan wordt dit door de traktatie van de dag vervangen. Wij vragen de ouders met ons gezonde voedingsbeleid rekening te houden bij het kiezen van traktaties.

4.3 Spel en speelgoed

Spelen

Spelen is één van de belangrijkste activiteiten voor de ontwikkeling van kinderen. Op de speelzaal wordt daar zoveel mogelijk de gelegenheid voor gecreëerd: ruimte, speelgoed (fietsen, zandbak e.d.), (knutsel)materialen, veiligheid en andere kinderen. Voor het spelen is contact met leeftijdsgenootjes nodig, dit is goed voor de sociale ontwikkeling.

Als wij buitenspelen, kunnen kinderen vrijspelen (o.a. met fietsen of steppen, in de zandbak), met elkaar een spel doen zoals een balspel of verstoppertje.

In de speelzaal kunnen de kinderen een balspel doen of een parcours lopen. Er kan een klimrek met glijbaan, banken en kasten worden neergezet om te klimmen en te klauteren, en op de matten kan de koprol geoefend worden. Daarnaast zijn er nog staptegels, pittenzakjes, pionnen, ballen en kegels om mee te spelen.

4.3.1 Speelgoed

Het aanbod van diverse materialen op de peuteropvang is voor de peuters doorgaans vrij om te kiezen. De peutergroep beschikt over een ruim aanbod aan creatief materiaal waaronder potloden, stiften, lijm, vetkrijt, verf, papier, klei en scharen. De kinderen worden regelmatig vrijgelaten in wat ze willen maken en hoe ze de materialen willen gebruiken, mits het veilig is. Daarnaast is er een keukentje, een bouwhoek, een verkleedhoek, zandtafel, een glijbaan, een autohoek, de puzzelkast en een boekenkast.

Knuffels en speelgoed van huis bewaren wij of in de tas of in 'het-mee-naar-huis-neem-mandje'.

5 Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsproblemen

5.1 Individuele ontwikkeling van een kind

Elk kind heeft een drang tot groeien en ontwikkelen. Hoe het kind zich ontwikkelt is afhankelijk van een aantal factoren zoals aanleg, ziekte en omgeving.

Hoewel elk kind zich in zijn eigen tempo ontwikkelt, zijn er gemiddelde leeftijden aan te verbinden voor bepaalde ontwikkelingen.

5.1.1 Kindvolgsysteem

We werken met een observatiesysteem (kindvolgsysteem), waarmee de ontwikkeling van het kind in kaart wordt gebracht.

Met behulp van observatielijsten stellen we vast welk gedrag het kind op een bepaalde leeftijd laat zien en welk gedrag behorend bij de kalenderleeftijd het kind (nog) niet. Hierdoor kunnen pedagogisch medewerkers mede met behulp van de gegeven handelingsuggesties goed inspelen op de behoeften van kinderen en gepaste activiteiten aanbieden binnen het thema van Uk & Puk waarmee we werken.

Voor het volgen van de ontwikkeling van het kind maken wij gebruik van de observatielijsten van kindvolgsysteem 'Zo doe ik', 'Zo beweeg ik', 'Zo praat ik' en "Zo reken ik. Deze methode is ontwikkeld door de CED-groep en is een hulpmiddel om het welbevinden en de betrokkenheid van ieder kind op verschillende gebieden te monitoren. Het werken volgens deze methode is vastgelegd in de door het Expertisecentrum uitgegeven handleiding die de basis voor de observatie vormt.

Mocht er een vermoeden zijn van een ontwikkelingsachterstand, wordt er een extra observatie gedaan. De observatie wordt vastgelegd in een individueel dossier. Direct na elke observatie maakt de mentor met de ouders een afspraak om de uitkomsten te bespreken. Wij streven er altijd naar deze afspraak binnen twee weken te maken.

5.1.2 Overdracht aan basisschool

Ongeveer drie weken voordat een kind de leeftijd van 4 jaar bereikt, vindt er een overdracht plaats aan de basisschool en indien gewenst eventueel de BSO waar het kind heen gaat. Wij nodigen ouders uit voor een eindgesprek waarin wij de gegevens die wij met ons kindvolgsysteem verzameld hebben, bespreken.

Wanneer een kind doorstroomt vanuit onze peuteropvang naar onze school wordt er door de mentor van de peuteropvang een overdracht gegeven aan de leerkracht van groep 1.

Overdracht vindt altijd plaats middels een overdrachtsformulier en met toestemming van ouders.

Wanneer ouders voor de Titus Brandsmaschool hebben gekozen, kunnen wenmomenten op school, met ouder(s)/verzorger(s) plaats vinden. Door onze nauwe samenwerking, kunnen wij deze warme overdracht (lees: soepele overgang) stimuleren.

5.2 Signaleren van een ontwikkelingsachterstand

Wanneer het idee bestaat dat er sprake is van een ontwikkelingsachterstand bij een kind bespreken de pedagogisch medewerkers dat eerst intern. Daarna worden de ouders van onze bevindingen op de hoogte gesteld. Afhankelijk om wat voor achterstand het gaat, stellen de pedagogisch medewerkers met ouders een plan op om daarmee aan de slag te gaan. Wij bieden vervolgens spellen en oefeningen waarmee we het gebied van achterstand kunnen stimuleren. Wanneer het een complexere achterstand betreft, dan verwijzen wij de ouders altijd naar het consultatiebureau, de huisarts of eventuele andere hulpverleners. Bij een eventuele verwijzing maken wij gebruik van de Sociale Kaart Hilversum.

6 Samenwerking

6.1 Samenwerking met consultatiebureau en andere collega's van het CJG

Alle kinderen komen gedurende hun eerste levensjaren regelmatig bij het consultatiebureau (CB). De jeugdverpleegkundigen van het CB bekijken of het kind zich lichamelijk, sociaal-emotioneel en cognitief goed ontwikkeld. Zij geven de ouders adviezen m.b.t. de verzorging en opvoeding van hun kind. Zij geven aan dat het voor kinderen belangrijk is om samen te spelen met andere kinderen en zich zo spelend/lerend te ontwikkelen. Indien de ouders hun kind niet zelf op een vorm van kinderopvang of voorschoolse educatie hebben geplaatst, stimuleren de jeugdverpleegkundigen de ouders om het kind op een peuteropvang te plaatsen.

Wij vinden het belangrijk dat alle jonge kinderen de kans krijgen om zich goed te ontwikkelen en op 4-jarige leeftijd een goede start kunnen maken op de basisschool. Daarom heeft de VVE-peuteropvang en het CB in een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

De samenwerking ziet er als volgt uit:

Het CB verwijst kinderen, die de ontwikkelingsstimulering op de peuteropvang echt nodig hebben, gericht naar de peuteropvang.

Vanuit de peuteropvang wordt er contact opgenomen met de ouders om de ouders informatie te geven over de peuteropvang en de inschrijving van het kind op de peuteropvang te regelen.

Zodra het kind geplaatst is op de peuteropvang wordt dit doorgegeven aan het CB.

Door deze samenwerking krijgen alle kinderen een kans deel te nemen aan de VVE-peuteropvang.

Als de ouders en/of de pedagogisch medewerkers zich op basis van observatie en toetsing zorgen maken over de ontwikkeling van het kind, wordt tijdens een kindbespreking geprobeerd om in gezamenlijk overleg een plan van aanpak te bedenken. Soms lukt het niet om via de afgesproken aanpak thuis en op de peuteropvang de problemen op te lossen. Dan kunnen de pedagogisch medewerkers een beroep doen op de samenwerkingspartners van het CB en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

De pedagogisch medewerkers kunnen bij het CB en het CJG terecht voor algemeen advies over de begeleiding van kinderen met ontwikkelingsproblemen.

Wanneer ouders toestemming hebben gegeven, kunnen de pedagogisch medewerkers de zorgen over het kind bespreken met de verpleegkundige van het CB. Daar wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak wordt met de ouders besproken. Door de bundeling van deskundigheid van de professionals van het CJG kunnen we het kind optimaal ondersteunen in zijn ontwikkeling.

Zonder permissie betreft dit een casuoverleg van het CJG.

Wanneer de (specifieke) ontwikkelingsproblemen niet met 'alleen' extra ondersteuning op de peuteropvang worden opgelost, dan is een verwijzing naar bijv. logopedie, fysiotherapie, Vroeghulp of een andere verwijzing noodzakelijk. De pedagogisch medewerkers adviseren de ouders waar ze het beste naar toe kunnen gaan voor een goede verwijzing. Wij maken hiervoor gebruik van de Sociale Kaart Hilversum.

7 Ouders

Ouders spelen een belangrijke rol op De Vlindertuin en de Titus Brandsmaschool. In nauw contact met de mentor volgen zij de ontwikkeling en begeleiding van hun kind.

7.1 Nieuwsbrief

Wij informeren ouders door bij aanvang van ieder thema een themaniewsbrief te sturen.

Voordat een nieuwe thema begint, krijgen de ouders een activiteitenoverzicht inclusief de woorden die veel aandacht krijgen tijdens het thema. Minstens 1 maal per maand versturen wij een nieuwsbrief aan de ouders met algemene nieuwtjes.

7.2 Oudercommissie

Wij staan open voor een oudercommissie.

Daarbij verwachten wij dat ouders eens in de twee tot drie maanden bij elkaar komt.

Vooralsnog is er geen (constante) bereidwilligheid gevonden, waardoor er geen oudercommissie tot stand is gekomen.

Wanneer hier verandering inkomt, zullen we dit dynamische document op dit gebied aanvullen.

7.3 Klachten

De Vlindertuin heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders en is op onze website te vinden.

8 Bijlagen

8.1 Uitwerking basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse Educatie.

In deze bijlage beschrijven we de uitwerking basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse Educatie.

VVE

VVE is een afkorting van Voor en Vroegschoolse Educatie.

VVE is een doorgaande lijn die de taal, sociale- en rekenontwikkeling stimuleert bij kinderen van 2 tot 7 jaar. De kinderen met een VVE-indicatie hebben (kans op) een taal- of een ontwikkelingsachterstand. Deze kinderen komen vier dagdelen per week naar de peuteropvang. Een dagdeel is 4 uur.

Zij krijgen in totaal 16 uur VVE aangeboden 40 weken per jaar. Een beschikking voor VVE wordt afgegeven door het consultatiebureau.

Wij werken met de methode Uk & Puk, een gecertificeerde VVE-methode.

De activiteiten uit Uk & Puk worden uiteraard niet alleen aan de VVE-kinderen aangeboden, maar alle kinderen op de peuteropvang krijgen de ontwikkelingsgerichte activiteiten aangeboden.

De doelstelling van het VVE-beleid is om de kinderen zodanig te stimuleren dat zij hun kansen op een goede schoolloopbaan en maatschappelijke carrière vergroten. Een VVE - programma kent een gestructureerde didactische aanpak.

De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een VVE-certificaat en de taaltoets op niveau 3F. De pedagogisch medewerkers worden jaarlijks bijgeschoold in het werken met de methode Uk & Puk.

Activiteiten en het werken met de methode Uk & Puk

We stimuleren de ontwikkeling van de kinderen op een speelse manier met groepsactiviteiten (kring, zingen, knutselen, spelletjes, e.d.), activiteiten in kleine groepjes (begeleid spelen om bijvoorbeeld een rollenspel te stimuleren, voorlezen in de kleine kring, bingo, etc.) en individuele activiteiten (bijvoorbeeld één op één met een kind een puzzel of een spelletje doen met ontwikkelingsgericht materiaal).

We werken met thema's uit de methode Uk & Puk en eigen thema's die aansluiten bij de interesse van de kinderen. Daarnaast spelen wij in op de seizoenen. De peuters ondernemen samen met de pop Puk allemaal speelse en stimulerende activiteiten gebaseerd op de ontwikkeling van de peuter. Tijdens het spelen en de activiteiten is er aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, de taalontwikkeling, de motorische ontwikkeling en aandacht voor voorbereidend rekenen (denk aan tellen en sorteren).

In de groepsruimte is zichtbaar dat we werken met Uk & Puk. We hebben de dagritme kaarten opgehangen, Puk heeft een vaste plek, er zijn woordkaarten en er staat een thematafel, waarop zichtbaar is aan welk thema we werken. De kinderen kunnen spelen met en kijken naar de materialen op deze tafel.

Uk & Puk en ouders/ verzorgers

Ouderbetrokkenheid is belangrijk, de ontwikkeling van jonge kinderen vindt voor een belangrijk deel thuis plaats en vergroot de kansen van elk kind. Bij elk thema hoort een themabrief waarin wordt uitgelegd wat het thema is. Er staan tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en het kind te stimuleren in zijn ontwikkeling.

Voorbeelden zijn het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes en/of suggesties voor prentenboeken. Voor aanvang van een thema kunnen ouders gevraagd worden om materialen mee te nemen die wij gebruiken bij de activiteiten.

Kinderen die een VVE –beschikking hebben of kinderen die een taalprikkel kunnen gebruiken krijgen bij de start van het nieuwe thema woordkaarten om thuis te oefenen.

Individuele begeleiding

Geen kind is hetzelfde en VVE is voor een groot deel ook maatwerk.

Door de kinderen te volgen met het kind volgsysteem, het maken van een groepsplan per thema en door tijdens het spelen en de activiteiten goed te kijken naar de kinderen, leren we de kinderen goed kennen en passen we ons handelen hierop aan.

De medewerkers zijn zich op deze manier steeds bewuster van waar welk kind staat in de ontwikkeling. De methode Uk & Puk biedt verschillende suggesties om dezelfde activiteit op verschillende niveaus uit te voeren. Bijvoorbeeld door de soort vraag die je stelt aan het kind. Tijdens 1-op-1 momenten en in kleine

groepjes stimuleren we dan extra de aspecten die het kind lastig vindt of proberen het kind uit te dagen als het juist al beschikt over bepaalde vaardigheden. Bij een kind wat de taal nog niet goed beheerst gebruiken we bijvoorbeeld een eenvoudige zin met één opdracht. We benutten zoveel mogelijk kansrijke momenten. Ook op een moment dat er niet specifiek een Puk activiteit wordt aangeboden zijn we ons bewust van de ontwikkeling en proberen hierop in te spelen.

Kind volgsysteem en pedagogische observaties

De pedagogisch medewerkers hebben dagelijks onderling overleg over de dag, de kinderen en andere belangrijke zaken. Het is een taak van de pedagogische medewerker om van elk kind de ontwikkeling te volgen en om elk kind goed te leren kennen, zodat we kunnen aansluiten bij zijn ontwikkelingsniveau en zijn stemming. Daarbij worden er ook kind gegevens bij gehouden door de pedagogische medewerkers die tijdens kind-besprekingen besproken worden. Zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers kunnen aangeven dat zij behoefte hebben aan een oudergesprek en kunnen hiervoor een afspraak maken.

Met het Kind volgsysteem kan je de ontwikkeling van kinderen van 2-4 jaar op de groep volgen. Dit doen we met de "Zo Doe Ik" observatielijst voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, de "Zo Praat Ik" observatielijst voor de spraak-taal ontwikkeling. De "Zo Beweeg Ik" observatielijst voor de motorische ontwikkeling en "Zo rekening ik" de rekenontwikkeling. Kinderen met een VVE beschikking worden gedurende de peuterleeftijd met 26, 32, 38 en 44 maanden geobserveerd door de mentor aan de hand van stellingen die passen bij de

leeftijd fase. Kinderen zonder deze beschikking worden met 32 en 44 maanden geobserveerd. Deze bevindingen worden met de ouders gedeeld. De mentor nodigt de ouders rond de leeftijd van 3 en 4 jaar uit om de observatie te bespreken dit geldt voor kinderen met en zonder een VVE-beschikking.

Deze lijsten worden voor alle kinderen regelmatig ingevuld en door de mentor besproken met de ouders. Hier kunnen aandachtsgebieden uit voortkomen waar men extra aandacht aan gaat schenken. En tips voor de ouders over hoe men dit thuis kan oppakken. De observaties zijn in te zien voor de ouder en eventuele handelingssuggesties of vervolgstappen worden besproken tussen pedagogisch medewerker(s) en ouders en tussen pedagogisch medewerkers onderling.

Door de ontwikkeling van de kinderen structureel te volgen kunnen er dingen die opvallen in de ontwikkeling worden opgespoord. Kinderen kunnen begeleid worden in hun ontwikkeling, problemen kunnen voorkomen worden en bepaalde ontwikkelingen kunnen planmatig en doelgericht worden gestimuleerd.

Het kind volgsysteem is dus ontwikkelingsvolgend en de ontwikkeling steunend. Door de ontwikkeling via dit kind volgsysteem goed te volgen en hiermee de verdere ontwikkeling van het kind te stimuleren, bereiden wij elk kind optimaal voor op een goede overstap naar het basisonderwijs. Elke stap die we hierin zetten doen we samen met de ouders, zij worden op de hoogte gehouden en praten en denken mee.

Zorgen en ontwikkelingsproblemen bij het kind

Door goed te kijken en te luisteren naar de kinderen en regelmatig contact met ouders over de ontwikkeling van hun kind proberen wij eventuele problemen in de ontwikkeling zo vroeg mogelijk te signaleren.

Wanneer wij problemen signaleren, gaan wij in gesprek met de ouder(s) en zoeken samen naar hulp, oplossingen of manieren om de ontwikkeling te stimuleren.

De actie die ondernomen wordt, is afhankelijk van het soort constatering:

In eerste instantie wordt gekeken of de pedagogisch medewerkers zelf voldoende informatie naar boven kunnen halen middels observaties en gesprekken met ouders. Als de pedagogisch medewerkers er niet uitkomen, kunnen ze een beroep doen op het ambulante team. Dit zijn medewerkers die ondersteuning aan de pedagogisch medewerkers kunnen bieden bij vragen en zorgen rondom de ontwikkeling van een kind, of extra ondersteuning kunnen bieden op het gebied van de VVE.

Indien nodig is er ondersteuning voor de pedagogisch medewerkers bij de oudergesprekken door de ambulante medewerker.

Daarnaast wordt er samengewerkt met het Centrum voor Jeugd en Gezin, het consultatiebureau en de gemeente (bijvoorbeeld de jeugdconsulent) en kunnen ouders hiernaar verwezen worden. Het is ook mogelijk dat wij externe hulp inschakelen op de groep (bijvoorbeeld via de specialistische dag hulp) of ouders adviseren hulp te zoeken bij bijvoorbeeld een logopedist, kindertherapeut, ergotherapeut, fysiotherapeut, gemeente of andere instantie.

Overdracht naar de basisschool

Van elke peuter wordt het overdrachtsformulier ingevuld bij de leeftijd van 3 jaar en 9-10 maanden en met ouders besproken. Wij geven (na toestemming van de ouder) het overdrachtsformulier af op de gekozen basisschool. Indien gewenst of aangevraagd geven we een warme overdracht aan de basisschool met medeweten van de ouders. Onze voorkeur gaat er naar uit dit gesprek samen met de ouders te voeren op school.

Zichtbaarheid VVE-aanbod

Het VVE-programma biedt activiteiten waar kinderen actief en zelf ontdekkend mee bezig kunnen zijn. De activiteiten spelen in op de verschillende stadia van ontwikkeling, waarin kinderen zich bevinden. Ze werken aan:

- Doelen op het gebied van de taal-spraakontwikkeling;
- Rekenprikkels om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren;
- Doelen op het gebied van de sociale ontwikkeling;
- Doelen op het gebied van de motorische en zintuiglijke ontwikkeling.

Bij de onderstaande punten geven we aan hoe de werkwijze zichtbaar kan zijn en hoe de verschillende ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden.

Taal-spraakontwikkeling

Door de taal te leren beheersen en hier actief mee aan de slag te gaan, communiceren kinderen beter met elkaar en maken zo gemakkelijker contact. Door middel van rollenspelen in o.a. de poppenhoek, zang- en rijmspelletjes, voorlezen of een eenvoudig kringgesprek stimuleren we de taalontwikkeling bij de peuters. Iedere dag wordt er (interactief) voorgelezen of vertelt in de kleine en/of grote kring. Voorlezen en vertellen stimuleert de taalontwikkeling en de spel- en denkontwikkeling van de kinderen.

Bij de thema's worden woorden uit de woordenlijst gebruikt. Deze woorden komen terug in meerdere activiteiten die we aanbieden. We verwoorden alles wat we doen, waardoor er de gehele dag door veel taal aangeboden en geoefend wordt. We stimuleren het gebruik van taal door kinderen de gelegenheid te geven iets te vertellen tijdens de activiteiten, maar ook in de kring.

Voor beroepskrachten is het belangrijk om:

- In een rustig tempo te spreken en duidelijk te articuleren;
- Iets nog een keer te zeggen met andere woorden;
- Moeilijke woorden uitleggen;
- Korte zinnen te gebruiken;
- Het taalaanbod te ondersteunen met mimiek, gebaren, handelingen en materialen;
- Precies aan te geven wat de bedoeling is en maar één boodschap tegelijk te geven. Te controleren of de boodschap is aangekomen;
- Nederlands te spreken tegen de kinderen.

Het taalaanbod wordt afgestemd op het taalniveau van kinderen.

Het taalaanbod is prikkelend, zodat peuters uitgedaagd worden hun taal verder te ontwikkelen.

De voertaal op de peuteropvang is Nederlands. Dit betekent dat wij in het Nederlands met de kinderen en de ouders communiceren. Ook bij kinderen onderling stimuleren wij om Nederlands te praten.

Rekenprikkel

Spelenderwijs komen kinderen in aanraking met vaardigheden als meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Bij ieder thema werken we aan doelen als: omgaan met de telrij, met hoeveelheden, met getallen, meten en meetkunde.

Concrete voorbeelden:

- We tellen de kinderen die aanwezig zijn of tellen voorwerpen tijdens het spel
- Zingen telliedjes
- We spelen spelletjes met begrippen als meer-minder, veel-weinig, groot-klein, lang-kort, eerste, laatste en dergelijke
- We vragen hoeveel jaar kinderen zijn en of ze dat kunnen laten zien met hun vingers;
- We sorteren voorwerpen op eigenschappen
- We vergelijken lengte en oppervlakte; wat is groter of langer?
- We vergelijken inhoud en gewicht; spelen m.b.v. de weegschaal en materialen in de water/zandtafel
- We spelen in de winkel met geplastificeerd geld
- We spreken over tijd en volgorde van gebeurtenissen
- De kinderen maken bouwwerken en we gebruiken daarbij woorden als voor-, achter-, op- en naast
- We benoemen kleuren en vormen.

Spelen, sociale ontwikkeling en spelbegeleiding

Spelen en de sociale ontwikkeling horen bij elkaar.

Bij vrij spel leren kinderen rekening te houden met elkaar en voor zichzelf op te komen.

Ontspannen bezig zijn in een veilige omgeving is heel belangrijk. Door te spelen oefenen

kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, morele en communicatieve vaardigheden. Spelen

is de natuurlijke manier van jonge kinderen om te leren en om hun omgeving te verkennen.

Spelen geeft plezier. Jonge kinderen houden ook van speelse omgang met volwassenen. Samen grapjes maken en liefst vertrouwde grapjes, waarvan het kind het verloop kent. De medewerkers geven kinderen alle kans om te spelen. Zo leren de kinderen vertrouwen krijgen in wat ze kunnen.

Het spel wordt uitgelokt door materialen, speelgoed en inrichting van de binnen en buitenruimtes, voorbeelden hiervan zijn de huishoek en de verkleedkist. Er is gelegenheid voor bewegingsspel, fantasiespel, speel-leerspelletjes, exploratief spel en constructiespel. Kinderen worden begeleid in hoe er gespeeld kan worden. Het ontwikkelingsniveau van het spelen wordt geobserveerd en daar wordt het aanbod op aangepast.

Spelen is een leidende activiteit waarin gewerkt wordt aan de brede ontwikkeling. De onderwerpen van het thema zijn leidraad voor de spelsituaties.

Bij de thema's worden spelhoeken en spelsituaties gecreëerd, waarbij kinderen spelenderwijs leren hoe de echte wereld eruitziet. Indien mogelijk gaan we ook die "echte" wereld in, in het kader van een thema (bijv. grote en kleine voetstappen meten bij het thema "Reuzen en kabouters). Kinderen worden begeleid in hoe er gespeeld kan worden. Het ontwikkelingsniveau van het spelen wordt geobserveerd en daar wordt het aanbod op aangepast. Kinderen met een VVE-beschikking worden extra begeleid en uitgenodigd om mee te spelen.

Bewegingsspel is bijvoorbeeld sport en spel, dans en mime. Maar ook gewone lichamelijke activiteiten als lopen, klauteren en klimmen.

Exploratief spel is al het onderzoekende en verkennende spel. Bij jonge kinderen zijn dit vooral zintuiglijke activiteiten als proeven, voelen, kijken, ruiken en horen. Bij oudere kinderen zijn het alle experimenten die ze aangaan: onderzoeken van materialen, de omgeving, techniek en vaardigheden leren als timmeren.

Constructiespel is het maken van iets nieuws of het samenvoegen van verschillende onderdelen; het bouwen met blokken bijvoorbeeld en lego, tekenen, puzzelen en kleien.

Fantasiespel is al het spel waarbij kinderen hun fantasie gebruiken of de werkelijkheid imiteren.

Bijvoorbeeld in poppenspel, door zich te verkleeden, door verhaaltjes of liedjes te verzinnen.

Sociaal spel is al het spel dat kinderen samen met andere kinderen spelen of met volwassenen zoals gezelschapsspelen, verstoppertje, vader en moedertje spelen, wedstrijdjes, speurtochten.

Motorische ontwikkeling

Vanaf het moment dat een kind geboren wordt, start de grove, fijne en zintuiglijke ontwikkeling. Dat lijkt vanzelf te gaan. Toch heeft het kind de tijd en ruimte nodig om bewegingen te oefenen en ervaringen op te doen met alle zintuigen. Na verloop van tijd gaan handelingen dan automatisch. Als kinderen de ene vaardigheid onder de knie hebben, kunnen zij een moeilijkere vaardigheid oefenen. Bij ieder thema worden activiteiten georganiseerd die de sensomotorische, fijne en grove motoriek stimuleren.

Het ontwikkelen van de motoriek wordt gestimuleerd door samen met de kinderen te spelen. Door gebruik

te maken van de spullen die in hun omgeving zijn geplaatst, kunnen zij oefenen, uitproberen en leren hoe hun lichaam werkt. Zo wordt hierdoor bijvoorbeeld de oog-hand coördinatie bevorderd. Daarnaast spelen de kinderen regelmatig buiten op ons eigen speelterrein. Ook hier leren de kinderen rennen, klimmen, glijden, etc. zodat hun motoriek verder ontwikkeld wordt en zij hun eigen mogelijkheden en beperkingen leren kennen.

De medewerkers spelen hier een actieve rol in en zorgen door hun begeleiding dat de kinderen hierin groeien en ook leren hoe ze hiermee moeten omgaan. Ook het gebruik van de zintuigen wordt verder ontwikkeld: voelen, ruiken, luisteren, zien en proeven gaat de gehele dag door.

Voorbeelden: Grove motoriek

- Lopen, rennen, springen, duwen en trekken, dragen, vangen, hinkelen en huppelen
- Spelen met groot materiaal: auto's, karren, trekkers, driewielers, klimtoestel, glijbaan
- Spelen met ballen, activiteiten in de zandbak met vormpjes en emmers
- Zang en bewegingsspelletjes: in de maneschijn, hoofd-schouder-knie-en teen
- Fantasie- en imitatiespel: poppenhoek, blokkenhoek, verkleden, winkeltje spelen, doen alsof.

Voorbeelden: fijne motoriek

- Klein bouw- en constructiemateriaal: duplo, nopper, magnetico, clics
- Puzzels en lotto
- Kralen rijgen
- Boetseren
- Knippen, plakken, tekenen, verven, prikken.

Zintuiglijke ontwikkeling

De peuter wordt gestimuleerd zijn zintuigen bewust te gebruiken, te leren waarnemen: horen, ruiken, proeven, voelen en zien. Niet alleen door te spelen met bijvoorbeeld de zand- of watertafel, maar ook door 'open eind materiaal', zoals rijst, dopjes en met divers materiaal "werkjes" te maken (verf, wol, papier) worden de zintuigen gestimuleerd.

Voorbeelden sensorische motoriek

- Spelen met scheerschuim
- Spelen met zand
- Spelen met water
- Voeldoos
- Proefspelletjes.

Creatieve vaardigheden

Wij bieden verschillende materialen aan, waarmee de kinderen kunnen spelen en ontdekken. We stimuleren de kinderen om bijvoorbeeld ontwikkelingsmateriaal op verschillende manieren te gebruiken.

Zo kan materiaal ook heel leuk blijken te zijn om bijvoorbeeld iets te stapelen, in plaats van precies op de 'juiste' plek neer te leggen. Het spelen van rollenspelen, het werken met diverse (knutsel) materialen en het spelen met water en zand doen een beroep op de creatieve vaardigheden van de peuters.

Cognitieve ontwikkeling

Wij bereiden de kinderen voor op de toekomst waarin sociale en culturele vaardigheden, communiceren, samenwerken en creatief/kritisch/probleemoplossend denken van belang zijn. Met ons aanbod van spel materiaal en activiteiten stimuleren we deze vaardigheden. Wij laten de kinderen zo veel mogelijk ervaringen op doen waarbij vrijheid, veiligheid en uitdaging met elkaar in balans zijn, zodat zij leren omgaan met risico's, hun grenzen leren kennen en zelfvertrouwen opbouwen.

We stimuleren de zelfstandigheid, zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van de kinderen door onder andere:

- de kinderen zoveel mogelijk zelf te laten eten en uit een beker te laten drinken
- de kinderen regelmatig bij hun naam te noemen
- zelf het goede voorbeeld te geven
- de kinderen te belonen als ze iets goed gedaan hebben
- de kinderen zoveel mogelijk uit te dagen om zelfstandig dingen te doen.

We bieden zoveel mogelijk afwisselende activiteiten aan op de groep, zodat de kinderen gestimuleerd worden in hun cognitieve ontwikkeling en daarmee ook de andere ontwikkelingsgebieden.

Ruimte en gebruik van de ruimte

De groepsruimte kan worden gezien als 'derde pedagoog'. Dat betekent dat de groepsruimte zo ingericht wordt dat kinderen gestimuleerd worden om tot nieuwe ideeën te komen. Daarmee stel je eisen aan de inrichting van de groepen.

In een peuteropvang is het belangrijk dat er verschillende activiteitenplekken zijn zoals o.a. een huishoek, een hoek met constructiemateriaal en een hoek met een bank met zachte kussens. Wanneer een groep verschillende speelhoeken heeft wordt aan kinderen de mogelijkheid geboden om hun eigen spel te spelen in een klein groepje. Dat geeft minder conflicten en meer rust om te spelen. Er staat een lage tafel in de groep zodat de kinderen daar gemakkelijk zelf aan kunnen gaan zitten. De speelkasten zijn ook laag en open waardoor de kinderen zelfstandig speelgoed kunnen uitkiezen. Dit geeft de kinderen veel mogelijkheden tot spelkeuze. Vooral de wat oudere peuters hebben behoefte aan meer ruimte en zelfstandigheid. De pedagogisch medewerkers verdelen zich over de ruimten en zorgen dat de peuters volop kunnen spelen in hun omgeving.

In de praktijk blijkt dat het creëren van aparte activiteitenplekken en aparte speelruimtes de medewerkers meer gelegenheid geeft om kinderen individueel te benaderen.

Bij activiteiten en eetmomenten wordt de hoge tafel gebruikt en indien nodig nemen kinderen plaats aan een lage tafel.

De sanitaire ruimte met kindertoiletjes grenst aan de groepsruimte. Daardoor kunnen de kinderen ook zelfstandig gebruik maken van het toilet, als ze daaraantoe zijn.

Er wordt dagelijks buiten gespeeld. Wij hebben een eigen buitenspeelsterrein.

Buiten beschikken we over een grote zandbak en/ of een klimtoestel. Er is voldoende divers rijdend materiaal, zoals fietsen en loopfietsen, en ander buiten speelmateriaal aanwezig.